

Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2018 r.

Działając na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych, postanowień przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016” (dalej także: „Dobre praktyki”) oraz uchwalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej także: „KNF”) „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (dalej także: „Zasady”), Rada Nadzorcza Banku Millennium S.A. (dalej także: „Bank”) przedkłada niniejszym Walnemu Zgromadzeniu Banku *Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2018 r.* („Sprawozdanie”).

Niniejsze Sprawozdanie obejmuje:

1. Podsumowanie działań Rady Nadzorczej (dalej także: „Rada”) oraz jej komitetów: Komitetu Audytu, Komitetu Personalnego, Komitetu Strategicznego oraz Komitetu do Spraw Ryzyka wraz z samooceną pracy Rady, zgodnie z zasadą II.Z.10.2. Dobrych praktyk.
  2. Raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku Millennium S.A. zgodnie z § 28 pkt 3 i 4 Zasad.
  3. Ocenę stosowania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, uchwalonych przez KNF, zgodnie z § 27 Zasad oraz ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016”, zgodnie z zasadą II.Z.10.3. Dobrych praktyk.
  4. Raport z oceny racjonalności prowadzonej przez Bank Millennium S.A. działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze, zgodnie z zasadą II.Z.10.4. Dobrych praktyk.
  5. Sprawozdanie z oceny łącznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. wraz ze sprawozdaniem dotyczącym informacji niefinansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. oraz sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy 2018, zgodnie z art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych (dalej także: „Ksh”) oraz w związku z § 70 ust. 1 pkt 14) i § 71 ust. 1 pkt 12) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (dalej także: „Rozporządzenie”).
  6. Sprawozdanie z oceny wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za rok obrotowy 2018, zgodnie z art. 382 § 3 Ksh.
  7. Ocenę sytuacji Banku Millennium S.A. w 2018 r. z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem, zapewnienia zgodności oraz funkcji audytu wewnętrznego, zgodnie z zasadą II.Z.10.1. Dobrych praktyk.
- 1. Podsumowanie działań Rady Nadzorczej oraz jej komitetów: Komitetu Audytu, Komitetu Personalnego, Komitetu Strategicznego oraz Komitetu do Spraw Ryzyka wraz z samooceną pracy Rady**

Rada Nadzorcza Banku działa na podstawie ustawy Prawo bankowe, Kodeksu spółek handlowych, Statutu Banku oraz Regulaminu Rady Nadzorczej. Zgodnie z § 13 ust. 1 Statutu Banku, kadencja Rady Nadzorczej trwa 3 lata.

Skład Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym, obejmującym rok 2018, wraz z odbyciem Walnego Zgromadzenia Banku zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2017 r., nastąpiło zakończenie kadencji Rady Nadzorczej. Walne Zgromadzenie Banku w dniu 26 marca 2018 r. podjęło decyzję o zwiększeniu liczby członków Rady do 12 i dokonało wyboru Rady na nową kadencję kończącą się wraz z odbyciem Walnego Zgromadzenia Banku zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2020. W związku z tym, skład Rady Nadzorczej Banku w 2018 r. przedstawiał się następująco:

- od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 26 marca 2018 r.:
  1. Bogusław Kott – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
  2. Nuno Manuel da Silva Amado – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
  3. Dariusz Rosati – Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
  4. Julianna Boniuk-Gorzelańczyk – członek Rady Nadzorczej,
  5. Miguel de Campos Pereira de Bragança – członek Rady Nadzorczej,
  6. Agnieszka Hryniewicz-Bieniek – członek Rady Nadzorczej,
  7. Anna Jakubowski – członek Rady Nadzorczej,
  8. Grzegorz Jędrys – członek Rady Nadzorczej,
  9. Andrzej Koźmiński – członek Rady Nadzorczej,
  10. Miguel Maya Dias Pinheiro – członek Rady Nadzorczej,
  11. Rui Manuel da Silva Teixeira – członek Rady Nadzorczej.

- od dnia 26 marca 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.:
  1. Bogusław Kott – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
  2. Nuno Manuel da Silva Amado – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
  3. Dariusz Rosati – Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
  4. Miguel de Campos Pereira de Bragança – członek Rady Nadzorczej,
  5. Agnieszka Hryniewicz-Bieniek – członek Rady Nadzorczej,
  6. Anna Jakubowski – członek Rady Nadzorczej,
  7. Grzegorz Jędrys – członek Rady Nadzorczej,
  8. Andrzej Koźmiński – członek Rady Nadzorczej,
  9. Alojzy Nowak – członek Rady Nadzorczej,
  10. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha – członek Rady Nadzorczej,
  11. Miguel Maya Dias Pinheiro – członek Rady Nadzorczej,
  12. Lingjiang Xu – członek Rady Nadzorczej.

Zgodnie ze stosownymi oświadczeniami złożonymi przez wyżej wymienione osoby w momencie ich kandydowania na funkcję członka Rady Nadzorczej, członkowie Rady, w okresie sprawozdawczym, spełniali kryteria określone w obowiązujących przepisach prawa, w tym w szczególności w Prawie bankowym, Zasadach i Dobrych praktykach: 7 członków Rady, w tym jej Przewodniczący, posiada obywatelstwo polskie, 4 członkowie Rady spełniają kryteria niezależności: Pani Agnieszka Hryniewicz-Bieniek, Pani Anna Jakubowski, Pan Grzegorz Jędrys oraz Pan Alojzy Nowak. Zgodnie z najlepszą wiedzą, Rada Nadzorcza nie stwierdziła istnienia związków lub okoliczności, które mogły wpływać na spełnianie przez wyżej wymienionych członków Rady kryteriów niezależności. Ponadto, skład Rady był zróżnicowany pod względem płci i wieku. Życiorysy zawodowe Członków Rady są zamieszczone na stronie internetowej Banku.

Czynności Rady Nadzorczej w okresie sprawozdawczym

Rada Nadzorcza, wykonując swoje statutowe uprawnienia z zachowaniem najwyższej staranności, sprawowała stały nadzór nad całokształtem działalności Banku, kierując się przy tym obiektywną oceną i osądem oraz dbałością o prawidłowe i bezpieczne funkcjonowanie Banku. Rada prowadziła swoje prace przede wszystkim w trakcie posiedzeń, podejmując

stosowne decyzje. W posiedzeniach Rady stale brali udział członkowie Zarządu oraz inne zapraszone osoby przedstawiające poszczególne zagadnienia.

W 2018 r. odbyło się osiem posiedzeń Rady Nadzorczej, w trakcie których frekwencja każdorazowo przekraczała quorum konieczne do podejmowania uchwał – średni wskaźnik procentowy obecności członków Rady na posiedzeniach (w tym przy wykorzystaniu urządzeń do zdalnego porozumiewania się) wyniósł 91%. Ponadto, Rada Nadzorcza podjęła trzy uchwały bez odbycia posiedzenia - w trybie określonym w § 12 i § 13 Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

W okresie sprawozdawczym, Rada Nadzorcza poddała analizie i podjęła stosowne decyzje w szczególności w sprawach dotyczących następujących zagadnień:

1) finanse, w tym:

- zatwierdzenie Budżetu Grupy Kapitałowej Banku na lata 2019-2021,
- zwiększenie wartości nominalnej Trzeciego Programu Emisji Obligacji Banku i określenie jego dodatkowych warunków,
- opiniowanie transakcji udzielenia gwarancji spółce zależnej Millennium Leasing Sp. z o.o. jako zabezpieczenia pożyczki z EBOiR,
- analiza bieżących wyników Grupy Kapitałowej Banku oraz linii biznesowych,

2) audyt wewnętrzny i zapewnienie zgodności, w tym:

- dokonanie wyboru Deloitte Sp. z o.o. Sp. k. jako firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie (w tym ustawowe) sprawozdania finansowego Banku i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za lata 2019 - 2020 oraz innych sprawozdań za okresy przypadające w tych latach,
- zatwierdzenie planu audytów na rok 2018,
- analiza informacji dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w 2017 r.,
- analiza raportu o zapewnieniu zgodności za 2017 r.,
- zatwierdzenie zmian w dokumencie „Polityka zgodności. Zasady i wytyczne”,
- zatwierdzenie zmian w dokumencie „System zarządzania w Banku Millennium S.A.”,
- zatwierdzenie dokumentu „Karta audytu – zasady funkcjonowania audytu wewnętrznego w Banku Millennium S.A.” ,

3) zarządzanie ryzykiem w Banku, w tym:

- bieżąca analiza zarządzania ryzykiem, włącznie z aktualizacją informacji w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej walutowych kredytów hipotecznych,
- zatwierdzenie Strategii ryzyka Grupy Kapitałowej Banku,
- zatwierdzenie Planu kapitałowego i Awaryjnego planu kapitałowego Grupy Kapitałowej Banku,
- zatwierdzenie Planu płynności Grupy Kapitałowej Banku oraz analiza płynności długoterminowej Banku,
- aktualizacja Awaryjnego planu płynności Banku,
- aktualizacja „Zasad zarządzania i planowania kapitałowego”,
- analiza informacji o przeglądzie „Zasad szacowania kapitału wewnętrznego”,

4) zmiana kadencji władz Banku, w tym:

- wybór Przewodniczącego, Wiceprzewodniczących i Sekretarza Rady,
- ustalenie składu stałych Komitetów Rady,
- ustalenie liczby członków Zarządu Banku,
- wybór Prezesa, Wiceprezesa i członków Zarządu Banku,
- upoważnienie Przewodniczącego Rady do podpisania kontraktów menadżerskich z członkami Zarządu,

5) inne sprawy, w tym:

- zatwierdzenie zmiany wewnętrznego podziału kompetencji Członków Zarządu Banku,
- dokonanie zmian w składzie Zarządu Banku,
- zatwierdzenie „Polityki wynagrodzeń pracowników w Grupie Banku Millennium” i jej aktualizacja,
- aktualizacja „Polityki Banku Millennium S.A. dotyczącej ujawniania informacji na temat ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki wynagrodzeń i innych informacji”,
- analiza okresowego raportu dotyczącego obszaru informatyki, w tym bezpieczeństwa informatycznego (zgodnie z wymogami Rekomendacji D KNF),
- zatwierdzenie „Planu naprawy dla Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.”,
- zapoznanie się z informacją dotyczącą struktury organizacyjnej Banku Millennium S.A.,
- ustalenie tekstu jednolitego Statutu Banku Millennium S.A.,
- zatwierdzenie dokumentów przedkładanych Walnemu Zgromadzeniu.

Rada w odstępach kwartalnych informowana była również o najważniejszych wydarzeniach i decyzjach Zarządu mających miejsce pomiędzy poszczególnymi posiedzeniami oraz dwa razy w roku o sytuacji makroekonomicznej i działalności banków konkurencyjnych, dzięki czemu dysponowała odpowiednią wiedzą odnośnie otoczenia rynkowego i pozycji Banku w stosunku do innych instytucji finansowych. Na bieżąco dyskutowane były także aktualne wydarzenia w kontekście ich ewentualnego wpływu na plany rozwoju Banku i osiąganie założonych wyników w perspektywie krótko i średnioterminowej.

Ponadto, w roku 2018, Rada Nadzorcza zaangażowana była w prace związane z procesem przejścia SKOK Piast i Euro Bank S.A. (dalej także „Eurobank”) oraz projektem utworzenia banku hipotecznego i podjęła stosowne decyzje w tych sprawach.

Niezależnie od prac w ramach Rady Nadzorczej, większość jej członków (11 spośród 12 członków nowej kadencji) pracowała również w ramach stałych Komitetów Rady Nadzorczej.

CZYNNOŚCI KOMITETÓW RADY

W okresie sprawozdawczym, obejmującym rok 2018 - z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Banku Millennium S.A., zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2017 r., tj. z dniem 26 marca 2018 r. - nastąpiło zakończenie kadencji Rady Nadzorczej Banku oraz działających w jej ramach komitetów. Walne Zgromadzenie, po udzieleniu skwitowania członkom Rady Nadzorczej Banku za rok obrotowy 2017, dokonało wyboru Rady Nadzorczej na nową kadencję, kończącą się z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2020 r.

A. Czynności Komitetu Audytu w okresie sprawozdawczym

SKŁAD KOMITETU AUDYTU

Od **01.01.2018 r.** do **26.03.2018 r.** Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. działał w następującym składzie:

Przewodniczący Komitetu:	Pan Grzegorz Jędrys	<i>członek niezależny</i>
Członek Komitetu:	Pan Bogusław Kott	
Członek Komitetu:	Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança	
Członek Komitetu:	Pani Anna Jakubowski	<i>członek niezależny</i>
Członek Komitetu:	Pani Agnieszka Hryniewicz-Bieniek	<i>członek niezależny</i>

Dnia **26.03.2018 r.** Rada Nadzorcza zatwierdziła nowy skład Komitetu Audytu, w związku z tym Komitet Audytu, według stanu na dzień **31.12.2018 r.**, działał w następującym składzie:

Przewodniczący Komitetu:	Pan Grzegorz Jędrys	<i>członek niezależny</i>
Członek Komitetu:	Pan Bogusław Kott	
Członek Komitetu:	Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança	
Członek Komitetu:	Pani Anna Jakubowski	<i>członek niezależny</i>
Członek Komitetu:	Pan Alojzy Nowak	<i>członek niezależny</i>

Tym samym Bank wypełnił zapisy Art. 129 pkt 3 *Ustawy o biegłych rewidentach [...]* zapewniając, że większość członków Komitetu Audytu, w tym jego przewodniczący spełnia kryteria niezależności. Zakres działania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej określony jest w Statucie Banku.

DZIAŁALNOŚĆ KOMITETU AUDYTU

W roku 2018 odbyło się sześć posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w następujących terminach: **31.01.2018 r., 23.02.2018 r., 19.04.2018 r., 04.06.2018 r., 24.07.2018 r., 25.10.2018 r.** oraz jedno dodatkowe w trybie obiegowym dnia **18.09.2018 r.**

Przedmiotem stałych analiz w trakcie posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w 2018 roku były następujące kwestie:

1. Działalność Departamentu Audytu Wewnętrznego wraz ze zidentyfikowanymi istotnymi ustaleniami, wydanymi zaleceniami oraz efektywnością monitorowania procesu ich realizacji.
2. Przegląd efektywności, adekwatności i skuteczności Systemu Kontroli Wewnętrznej w Banku.
3. Monitorowanie działań Audytora Zewnętrznego Banku, w tym jego niezależności oraz kluczowych ustaleń w odniesieniu do procesu sprawozdawczości finansowej.
4. Zagadnienia z obszarów ryzyka, finansów, zapewnienia zgodności oraz reklamacji klientów w oparciu o informacje przedstawiane przez jednostki Banku oraz Audytora Zewnętrznego.
5. Wspieranie działań w zakresie zwiększenia skuteczności i poprawy jakości realizacji funkcji audytu wewnętrznego.
6. Relacje z organami nadzorczymi, w szczególności informacje o przebiegu, wynikach inspekcji KNF oraz działaniach podejmowanych przez Bank w celu wdrożenia zaleceń poinspekcyjnych.

Porządek obrad Komitetu Audytu obejmował zagadnienia określone w stałej agendzie posiedzeń Komitetu zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 2013 r. W 2016 r. do stałych punktów agendy włączona została informacja na temat reklamacji klientów (po 1 i 3 kwartale roku).

W trakcie posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w roku 2018 przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

1. **Sprawozdania z działalności Departamentu Audytu Wewnętrznego (DAW):** zawierające ocenę ryzyka audytowanych procesów oraz stopień realizacji zadań wymienionych w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Planie Audytu na 2018 r.

Działalność Audytu Wewnętrznego w Banku podlegała systematycznemu nadzorowi i ocenie ze strony Komitetu Audytu. Komitet Audytu pozytywnie ocenił i zarekomendował do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej, przygotowany na bazie analizy obszarów ryzyka, roczny Plan Audytu na 2018 r. oraz zaakceptował informację o wykonaniu Planu za 2017 r. W trakcie poszczególnych posiedzeń Komitetu omawiane były istotne ustalenia zidentyfikowane przez audyt wraz z uzgodnionymi środkami zaradczymi. Szczegółowej analizie poddawany był proces monitorowania realizacji zaleceń poaudytowych, w tym zaleceń H o najwyższym priorytecie realizacji. Do oceny efektywności monitorowania wdrażania zaleceń wykorzystywane są wskaźniki KRI [Key Risk Indicator].

Komitet Audytu wspierał działania mające na celu systematyczne podwyższanie jakości oraz standardów pracy audytu wewnętrznego w Banku:

- a. Na posiedzeniu w kwietniu 2018 r. zatwierdził realizację zewnętrznego „Niezależnego przeglądu funkcjonowania audytu wewnętrznego w Banku Millennium S.A.” i zaangażowanie firmy doradczej do jego wykonania. Zgodnie z wymogami znowelizowanej w 2017 r. Rekomendacji H (KNF) - działalność zapewniająca i doradcza komórki audytu wewnętrznego powinna podlegać regularnej, niezależnej ocenie zewnętrznej, nie rzadziej jednak, niż co pięć lat. Ostatni zewnętrzny przegląd miał miejsce w roku 2013. Bieżący przegląd przeprowadzony został w 3 i 4 Q2018 r.
- b. W następstwie istotnych zmian w otoczeniu prawnym audytu wewnętrznego, w 2017 roku opracowana została *Karta audytu - zasady działalności audytu wewnętrznego w Banku Millennium S.A.*, zapewniając zgodność regulacyjną. W 2018 roku kontynuowano prace dostosowawcze w obszarze metodologicznym oraz regulacji niższego rzędu, nowelizując „*Regulamin organizacyjny Departamentu Audytu Wewnętrznego*”, „*Porozumienie dotyczące kontroli procesu sprawozdawczości finansowej dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania Grupy Banku Millennium S.A. oraz funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w spółkach Grupy*”, „*Umowę o świadczenie usług audytu wewnętrznego (na rzecz Millennium Domu Maklerskiego)*” oraz „*Podręcznik audytu wewnętrznego (Metodyka)*”. *Metodyka* została zaakceptowana przez Komitet Audytu na posiedzeniu dnia 24.07.2018 r.

Kierujący Audytem Wewnętrznym ma zapewniony stały i bezpośredni kontakt z Członkami Komitetu, a na jednym posiedzeniu w ciągu roku, w trakcie zamkniętej części posiedzenia omawiana jest z nim sytuacja kadrowa Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz polityka wynagrodzeń audytorów. Sytuację kadrową oceniono jako odpowiednią do zakresu realizowanych zadań, uwzględniając zarówno poziom zasobów, jak i kompetencje audytorów, w tym realizowany proces rozwoju.

Komitet pozytywnie ocenia działalność audytu wewnętrznego w Banku, która wykonywana jest z zapewnieniem niezależności, zgodnie z zaplanowanym zakresem, skutecznie identyfikując słabości mechanizmów kontrolnych, a jednocześnie, w ramach prowadzonej działalności doradczej, jest wsparciem merytorycznym dla innych jednostek Banku.

2. **Monitorowanie działań Audytora Zewnętrznego Banku:** W latach 2014-2018 funkcje audytora Banku pełni firma PwC. Informacje PwC na temat istotnych ustaleń w zakresie raportowania finansowego w Banku, jako wynik kwartalnych przeglądów przeprowadzanych przez Audytora Zewnętrznego, były przedmiotem dyskusji podczas czterech (kwartalnych) posiedzeń Komitetu w 2018 r. Dodatkowo w ramach posiedzenia w dniu 23.02.2018 r., przedstawione zostały przez Biegłego Rewidenta wnioski z badania sprawozdania finansowego Banku i Grupy Banku za rok 2017, wraz z Oświadczeniem o niezależności i Listem do Zarządu za rok 2017.

Bieżąca i systematyczna komunikacja Audytora Zewnętrznego z Komitetem Audytu służy zapewnieniu właściwej niezależności i wymaganych standardów oraz odpowiedniej jakości świadczonych usług funkcji rewizji finansowej.

Uwzględniając nowe wymogi raportowania do Komitetu Audytu, na ostatnim posiedzeniu w roku 2018 Audytor Zewnętrzny przedstawił planowany zakres i terminy badania rocznego sprawozdania finansowego uwzględniający nowe elementy komunikacji z Komitetem Audytu, przedłożył także projekt Raportu dla Komitetu Audytu dotyczący planowania badania audytowego. Po konsultacji wewnętrznej, Komitet Audytu nie wniósł uwag do zaproponowanych wzorców raportowania.

3. **Wybór firmy audytorskiej:** Mając na uwadze, wynikającą z przepisów prawa, obowiązkową rotację firm audytorskich i zbliżający się ku końcowi 5-cio letni okres współpracy z firmą PwC, w roku 2018 Bank przeprowadził proces wyboru nowej firmy audytorskiej.

We wrześniu 2018 r. Komitet Audytu, na wniosek Zarządu Banku, zatwierdził w trybie obiegowym tryb i sposób realizacji procesu wyboru nowej firmy audytorskiej dla badania sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. na lata 2019-2020 (w tym badania ustawowego). Zgodnie z *Polityką wyboru i współpracy z firmami audytorskimi* przyjętą przez Komitet Audytu 26.10.2017 r, współpraca z tą samą firmą audytorską nie może trwać dłużej niż przez okres pięciu

kolejnych lat. 5-cio letni okres współpracy z firmą PwC kończy się po audycie sprawozdania finansowego Banku i Grupy za rok 2018.

Na ostatnim posiedzeniu w październiku 2018 r. Komitet Audytu, zapoznał się ze *Sprawozdaniem Zespołu Zadaniowego*¹ prowadzącego dla Banku proces wyboru firmy audytorskiej, zawierającym wnioski z procedury wyboru oraz wskazującym firmę audytorską rekomendowaną do przeprowadzenia badania ustawowego. W oparciu o *Sprawozdanie*, Komitet Audytu Zarekomendował Radzie Nadzorczej wybór Deloitte Sp. Z o.o. Sp. k. na Biegłego Rewidenta Banku Millennium S.A. oraz Grupy Banku Millennium na lata 2019-20. Stosownie do wymogów *Polityki wyboru i współpracy z firmami audytorskimi*, Komitet Audytu analizował przedkładane wnioski i zatwierdzał wybór firm audytorskich do świadczenia usług innych, niż badanie ustawowe.

4. **Monitorowanie sprawozdawczości finansowej:** Na pierwszym posiedzeniu w 2018 r., Departament Finansów i Sprawozdawczości przekazał Komitetowi informację dotyczącą procesu sprawozdawczości finansowej w roku 2017, obejmującą: monitorowanie zgodności standardów księgowych stosowanych przez Grupę Banku Millennium z regulacjami prawnymi, nadzór nad stosowanymi przez Grupę zasadami rachunkowości, a także dotrzymanie terminów sprawozdawczych i monitorowanie zmian mogących negatywnie wpłynąć na proces sprawozdawczy.

W ciągu roku 2017, w procesie sprawozdawczości finansowej, nie zaistniały żadne zmiany mogące wpłynąć negatywnie na jego stabilność lub zdolność Grupy do przygotowania wiarygodnych sprawozdań finansowych w określonych terminach sprawozdawczych.

Sprawozdania finansowe zarówno Banku jak i Grupy są sporządzane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), zaakceptowanymi przez Unię Europejską. Zwrócono szczególną uwagę na obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. MSSF9 określający nowe standardy w procesie szacowania utraty wartości aktywów finansowych oraz zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych), jak również nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń.

Podkreślono, iż największym wyzwaniem na rok 2018, pozostanie dokończenie implementacji MSSF9 w Banku, dostosowanie procesu sprawozdawczego do nowych wymogów, zapewniające dostępność danych i dostosowanie procedury wewnętrznej. Zakres informacji i format następujących sprawozdań finansowych/raportów będzie podlegał modyfikacjom: (1) FINREP jednostkowy i skonsolidowany, (2) pakiet sprawozdawczy przygotowywany dla jednostki dominującej na potrzeby konsolidacji Grupy BCP, (3) publikowane sprawozdania finansowe.

Na tym samym posiedzeniu Departament Ryzyka przedstawił informacje podsumowującą wpływ wdrożenia MSSF9 na bilans otwarcia Banku. Komitetowi przedstawiono szacowany przez Bank wpływ MSSF9 na bilansową wartość kapitałów własnych: (1) korektę odsetek impairmentowych, (2) wycenę akcji (pakiet mniejszościowy), (3) aktualizację odpisów impairmentowych.

Informacje dotyczące wdrożenia MSSF9 były przekazane Komitetowi Audytu już w grudniu 2017 roku, po zakończeniu przez Bank implementacji nowego standardu. Szczegółowy raport podsumowujący wyniki projektu, omówiony pierwotnie na posiedzeniach Zarządu i Komitetu Ryzyka, został następnie przekazany Członkom Komitetu Audytu. Dodatkowo Bank zorganizował spotkanie robocze z Przewodniczącym Komitetu Audytu w dniu 11.01.2018 r., podczas którego omówiono szczegółowo kwestie wdrożenia standardu i wyjaśniono wszelkie pytania z tym związane.

Kolejne posiedzenie Komitetu Audytu w 2018 r. poświęcone zostało przede wszystkim analizie informacji Zarządu o Sprawozdaniu Rocznym Banku i Grupy za rok 2017 oraz wnioskowi Biegłego Rewidenta PwC z badania tychże sprawozdań. Na podstawie badania, PwC wydała opinię bez zastrzeżeń na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium oraz opinię bez zastrzeżeń na temat jednostkowego sprawozdania finansowego Banku Millennium za okres zakończony 31 grudnia 2017 r.

---

¹ Zespół Zadaniowy składa się co najmniej z Kierujących Departamentami: Finansów i Sprawozdawczości, Audytu Wewnętrznego, Zakupów Centralnych i Zapewnienia Zgodności.

Uwzględniając pozytywną Opinię Biełego Rewidenta, Komitet Audytu przyjął Uchwałę w sprawie rekomendowania Radzie Nadzorczej pozytywnej oceny Sprawozdań Rocznych za rok 2017.

5. **Wyniki dorocznego Przeglądu Systemu Kontroli Wewnętrznej:** ICS 2018, przeprowadzonego w Banku i Spółkach Grupy Banku Millennium za okres od 1 czerwca 2017 r. do 31 maja 2018 r. Wymóg przeglądu systemu kontroli wewnętrznej w Banku wynika z uregulowań nadzorczych zarówno polskich, jak i portugalskich, i zgodnie z jednolitymi wytycznymi dla Grupy BCP, w 2018 r. był realizowany przy współpracy z Audytorem Zewnętrznym Grupy BCP - Deloitte.
W oparciu o wyniki przeglądu, Komitet przyjął Uchwałę w sprawie wydania „Opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej na temat adekwatności i skuteczności Systemu Kontroli Wewnętrznej”. W opinii uznano, iż System Kontroli Wewnętrznej, jako całość (w tym środowisko kontroli, system zarządzania ryzykiem, system informacji i komunikacji oraz monitorowania kontroli wewnętrznej) zapewnia odpowiednią i skuteczną reakcję we wszystkich istotnych aspektach, stosownie do wymogów regulacyjnych. Opinię Komitetu wraz z opinią Audytora Zewnętrznego Grupy BCP (Deloitte) dołączono do Raportu z przeglądu Systemu Kontroli Wewnętrznej w Banku Millennium, który został przekazany Bankowi Portugalii.
6. **Organy nadzorcze:** Komitet Audytu poświęcał wiele uwagi relacjom Banku z organami nadzorczymi, w szczególności KNF. Na każdym posiedzeniu Komitetu Audytu, Departament Audytu Wewnętrznego prezentował i omawiał status wdrażania rekomendacji KNF wydanych w ramach działań pionspekcyjnych, oraz w związku z wnioskiem o stosowanie metody IRB. Wszystkie rekomendacje wydane przez KNF były realizowane zgodnie z przyjętym przez Bank harmonogramem.
Komitet Audytu zapoznał się także z uwagami KNF i BFG do Planu Naprawy dla Grupy Kapitałowej Banku, który w roku 2017 był przedmiotem uzgodnień z Nadzorem.
Ponadto stałym elementem posiedzeń Komitetu Audytu była analiza korespondencji kierowanej w kluczowych kwestiach do Banku przez KNF. Kwestie te dotyczyły przede wszystkim: procesu BION i ocen uzyskiwanych przez Bank, wyników Inspekcji Problemowych przeprowadzonych w Banku w 2018 r. oraz harmonogramów zaleceń wydanych w ich wyniku, dodatkowych wymogów kapitałowych nałożonych w związku z zakwalifikowaniem Banku do grupy innych instytucji o znaczeniu systemowym, a także stanowiska KNF w kwestii polityki dywidendowej Banku.
7. **Informacje na temat realizacji przez Bank Polityki Zgodności** oraz działalności Departamentu Zapewnienia Zgodności. Przedmiotem analizy w trakcie posiedzeń Komitetu w minionym roku były główne cele Polityki Zgodności, Mapa Ryzyka braku zgodności, monitorowanie ryzyka braku zgodności poszczególnych obszarów działalności Banku, w tym kredytów konsumenckich, produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych, realizacja programu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu, wyniki identyfikacji transakcji podejrzanych, zakres współpracy z instytucjami zewnętrznymi, realizowane inicjatywy Departamentu Zapewnienia Zgodności, zwłaszcza związane ze zmianami regulacyjnymi.
8. Komitet Audytu z uwagą zapoznawał się z informacjami na temat **prawidłowości kształtowania się relacji Banku z klientami** szczególnie w kontekście otrzymywanych reklamacji. Na dwóch posiedzeniach w roku prezentowane były szczegółowe Informacje dotyczące reklamacji składanych przez Klientów Banku, przygotowane przez Departament Jakości. W materiałach Departamentu Audytu Wewnętrznego, w okresach półrocznych, prezentowane były wnioski dotyczące reklamacji otrzymywanych przez Bank za pośrednictwem KNF. Komitet Audytu był informowany o rozstrzygnięciu dotyczącym skarg klientów skierowanych do wiadomości Rady Nadzorczej, a także o wynikach działań wyjaśniających przeprowadzonych przez DAW w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę całokształt działań realizowanych przez Komitet Audytu w roku 2018, w tym materiały przekazywane przez Departament Audytu Wewnętrznego, Departament Zapewnienia Zgodności, Biełego Rewidenta, wyniki realizowanego w Grupie BCP Przeglądu Systemu Kontroli Wewnętrznej 2018 oraz działań nadzorczych i inspekcji KNF stwierdzamy, że

komponenty systemu kontroli wewnętrznej (funkcja kontroli, DZZ i DAW) prezentują odpowiednią zdolność do identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości i słabości w procesach bankowych oraz zapewniają właściwą skuteczność zarządzania zidentyfikowanymi problemami pod kątem ciągłego i systematycznego usprawniania funkcjonujących mechanizmów kontrolnych. Oceniając na podstawie racjonalnych przesłanek, w tym uwzględniając realizowane działania usprawniające, w opinii Komitetu Audytu, system kontroli wewnętrznej jako całość, a także poszczególne jego składowe, skutecznie i właściwie odpowiadają wymogom regulacyjnym i będąc sprawnie zarządzanymi, są adekwatne do rozmiaru Banku oraz do ekspozycji na ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez Bank i Grupę Kapitałową Banku Millennium S.A.

Mając na uwadze obowiązki informacyjne Rady Nadzorczej sformułowane w „Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim” Komitet Audytu oświadcza, iż:

- I. W odniesieniu do wyboru² firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego sprawozdania finansowego Banku Millennium i Grupy Banku:
  - a) firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
  - b) przestrzegane są obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
  - c) Bank posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz Banku przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

- II. W odniesieniu do powołania, składu i funkcjonowania Komitetu Audytu³:
  - a) W Banku przestrzegane są przepisy dotyczące powołania, składu i funkcjonowania Komitetu Audytu, w tym dotyczące spełnienia przez jego członków kryteriów niezależności oraz wymagań odnośnie do posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu branży bankowej oraz w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.
  - b) Komitet Audytu wykonywał zadania komitetu audytu przewidziane w obowiązujących przepisach.

B. Czynności Komitetu Personalnego w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym, obejmującym rok 2018 - z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Banku Millennium S.A., zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2017 r., tj. z dniem 26 marca 2018 r. - nastąpiło zakończenie kadencji Rady Nadzorczej Banku oraz działających w jej ramach komitetów. Walne Zgromadzenie, po udzieleniu skwitowania członkom Rady Nadzorczej Banku za rok obrotowy 2017, dokonało wyboru Rady Nadzorczej na nową kadencję, kończącą się z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2020 r.

Rada Nadzorcza nowej kadencji, na pierwszym posiedzeniu w dniu 26 marca 2018 r., ustaliła skład Komitetu Personalnego („Komitet”), dokonując wyboru tych samych przedstawicieli Rady Nadzorczej, którzy pełnili funkcje członków Komitetu Personalnego poprzedniej kadencji. W związku z powyższym, w roku 2018 skład Komitetu Personalnego przedstawiał się następująco:

- Andrzej Koźmiński – Przewodniczący,

² § 70.1. 7) a) b) c) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących ...

³ § 70.1. 8) a) c) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących ...

- Nuno Manuel da Silva Amado,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança,
- Bogusław Kott.

Skład osobowy Komitetu zapewniał odpowiedni poziom nadzoru nad powierzonymi obszarami działalności Banku, a poszczególni członkowie dawali rękojmię należytego wykonywania obowiązków, wynikającą z ich wykształcenia i doświadczenia zawodowego.

Zakres kompetencji Komitetu został określony w § 18 ust. 6 Statutu Banku Millennium S.A. oraz w § 6 ust. 8 Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. i obejmuje w szczególności:

- ocenianie kandydatów na członków Zarządu Banku,
- ustalanie warunków zatrudnienia nowo powołanych członków Zarządu Banku,
- negocjowanie zmiany warunków zatrudnienia członków Zarządu Banku,
- w odniesieniu do członków Zarządu, określanie kryteriów ocen, dokonywanie oceny pracy (z uwzględnieniem polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze) oraz ustalanie premii rocznych,
- ustalanie warunków ustania zatrudnienia członków Zarządu Banku,
- opiniowanie i monitorowanie polityki zmiennych składników wynagrodzeń, a ponadto na podstawie raportów o dokonanych wypłatach, wydawanie rekomendacji w zakresie:
  - o wysokości i składników wynagrodzeń, kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz długookresowym dobrem Banku,
  - o wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

W omawianym okresie odbyły się dwa posiedzenia Komitetu, w trakcie których członkowie Komitetu dokonali analizy dostarczonych dokumentów i informacji oraz podjęli odpowiednie decyzje w formie uchwał. Przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

- ocena wyników pracy Zarządu Banku i jego członków, wybranych na kadencję upływającą wraz z odbyciem Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2017 r.;
- ocena i rekomendacja kandydatów do Zarządu Banku (w tym w zakresie ich obszarów odpowiedzialności) na kadencję upływającą wraz z odbyciem Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2020 r., dokonana zgodnie z „Polityką doboru i oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Grupie Banku Millennium”, w tym łączna ocena odpowiedności nowego składu Zarządu po przeprowadzonej zmianie;
- analiza Informacji z przeglądu realizacji „Polityki wynagrodzeń pracowników zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium”, z wyłączeniem członków Zarządu Banku w 2017 r., mając na uwadze dobro Banku w aspekcie długookresowym, dbałość o ochronę interesów inwestorów i klientów oraz unikanie nadmiernej ekspozycji na ryzyko;
- ponowna ocena poszczególnych członków Zarządu Banku i ustalenie zasad wypłaty części zatrzymanej premii za lata 2014, 2015 i 2016 członkom Zarządu Banku, którzy pełnili funkcje w tych latach;
- ocena wyników pracy poszczególnych członków Zarządu Banku w 2017 r. i przyznanie poszczególnym członkom Zarządu za ten okres premii na zasadach określonych w „Polityce wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium”;
- ocena Pani Marii Jose Campos, w związku ze złożeniem przez nią rezygnacji z funkcji członka Zarządu Banku;
- ocena i rekomendacja kandydatów do Zarządu Banku: Pana Antonio Pinto Junior i Pana Jarosława Hermanna, dokonana zgodnie z „Polityką doboru i oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Grupie Banku Millennium”;
- ustalenie warunków zatrudnienia dla członków Zarządu wybranych na kadencję upływającą wraz z odbyciem Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2020 r.

Komitet ustalił, że warunki umów ze wszystkimi osobami sprawującymi funkcje w Zarządzie w czasie obecnej kadencji (włącznie z powołanymi w przyszłości) pozostawać będą w zgodności z podstawowymi parametrami kontraktów menadżerskich (umów o pracę) zawieranych w poprzednich kadencjach Zarządu Banku, uwzględniając odrębności właściwe dla kontraktów zawieranych z Prezesem i Wiceprezesem Zarządu. Członkowie Zarządu będą mieli prawo do wynagrodzenia zasadniczego i premii rocznej. Komitet ustalił wynagrodzenie zasadnicze Członków Zarządu. Dane w tym zakresie publikowane są w raporcie rocznym Banku;

- wyrażenie opinii o wewnętrznym podziale kompetencji pomiędzy członkami Zarządu Banku w składzie 7-osobowym.

W trakcie obu posiedzeń obecni byli wszyscy członkowie Komitetu.

W celu właściwej realizacji zadań, członkowie Komitetu w roku 2018 prowadzili prace nie tylko w trakcie posiedzeń, ale również poza nimi – w ramach wzajemnych konsultacji oraz spotkań i rozmów z innymi osobami, w tym z członkami Zarządu Banku, szczególnie mając na uwadze kompleksową ocenę Zarządu Banku jako całości i poszczególnych członków oraz dobór kandydatów do Zarządu Banku, jak również wspieranie organów Banku w zakresie kształtowania i realizacji obowiązującej w Banku polityki wynagrodzeń.

Komitet na bieżąco monitorował decyzje Zarządu Banku dotyczące działań w zakresie polityki wynagrodzeń (w szczególności wysokość budżetów premiowych i zmiany w zakresie wynagrodzeń stałych osób zidentyfikowanych jako podejmujący ryzyko) i ocenił je jako zgodne z celami długookresowej polityki wynagrodzeń przyjętej przez Grupę.

Ponadto, kolejnym z zagadnień, realizacji którego członkowie Komitetu poświęcili swoją uwagę w 2018 r., było zainicjowanie - w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 maja 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań komitetu do spraw nominacji w bankach istotnych - działań mających na celu zatwierdzenie zasad polityki różnorodności w składzie Zarządu Banku. Prace te będą kontynuowane w ramach obecnej kadencji Komitetu, mając na względzie celowość zatwierdzenia usystematyzowanych zasad dotyczących stosowanej polityki różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu Banku w kontekście wieku, płci, wykształcenia, doświadczenia zawodowego, przy jednoczesnej konieczności utrzymania stabilności działań Zarządu w realizacji zaplanowanych celów strategicznych.

C. Czynności Komitetu Strategicznego w okresie sprawozdawczym

Z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Banku Millennium S.A., tj. z dniem 26 marca 2018 r., zakończyła się kadencja Rady Nadzorczej, a tym samym działających w jej ramach stałych komitetów. Nowo wybrana Rada Nadzorcza, na swoim pierwszym posiedzeniu w dniu 26 marca 2018 r., dokonała wyboru składu Komitetu Strategicznego (dalej również „Komitet”) na nową kadencję kończącą się wraz z odbyciem Walnego Zgromadzenia Banku zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2020 r. W związku z powyższym, w 2018 r. skład Komitetu Strategicznego przedstawiał się następująco:

- od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 26 marca 2018 r.:
  - Bogusław Kott – Przewodniczący,
  - Nuno Manuel da Silva Amado,
  - Miguel de Campos Pereira de Bragança,
  - Agnieszka Hryniewicz-Bieniek,
  - Anna Jakubowski,
  - Andrzej Koźmiński,
  - Miguel Maya Dias Pinheiro,
  - Dariusz Rosati,

- od dnia 26 marca 2018 r. do dnia 31 stycznia 2018 r.:
  - Bogusław Kott – Przewodniczący,
  - Nuno Manuel da Silva Amado,
  - Miguel de Campos Pereira de Bragança,
  - Agnieszka Hryniewicz-Bieniek,
  - Anna Jakubowski,
  - Andrzej Koźmiński,
  - Dariusz Rosati,
  - Lingjiang Xu.

Skład osobowy Komitetu zapewnia odpowiedni poziom nadzoru powierzonego obszaru działalności Banku, a poszczególni członkowie dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, wynikającą z ich wykształcenia i doświadczenia zawodowego.

Kompetencje Komitetu, określone w Statucie Banku Millennium S.A. (§ 18 ust. 7) oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. (§ 6 ust. 8¹), obejmują w szczególności:

- badanie trendów makroekonomicznych,
- badanie nowych trendów, wydarzeń i nowych rozwiązań w sektorze bankowym,
- analizę pozycji konkurencyjnej Banku i wzorców referencyjnych,
- analizę i rekomendowanie strategii długookresowej, celów i zadań Banku.

W okresie sprawozdawczym Komitet podejmował działania stosownie do potrzeb i zaistniałych okoliczności, mając na uwadze wspieranie Zarządu Banku w wytyczaniu i realizacji celów strategicznych.

W 2018 r. odbyło się jedno posiedzenie Komitetu, w trakcie którego Członkowie Komitetu zapoznali się z prezentacją dotyczącą planów odnoszących się do transformacji cyfrowej Banku. Analizie poddana została pozycja Banku w stosunku do banków konkurencyjnych w kontekście możliwości digitalizacji. Komitet podkreślił istotność rozwoju bankowości elektronicznej, a zwłaszcza bankowości mobilnej, jako usług o kluczowym znaczeniu dla ekspansji Banku na polskim rynku finansowym i umacniania jego wizerunku jako Banku innowacyjnego, oferującego tradycyjne usługi w nowoczesnej formie, a przez to docierającego do szerszego grona klientów. Konkludując, członkowie Komitetu stwierdzili, że zajęcie kluczowej pozycji jeśli chodzi o stopień zaawansowania w proces cyfryzacji pozwala zyskać przewagę konkurencyjną na rynku usług finansowych.

Ponadto, Członkowie Komitetu odbyli szereg nieformalnych spotkań i konsultacji, w tym z Członkami Zarządu Banku, wspierając Zarząd Banku w realizacji strategii rozwoju, w szczególności poprzez przejęcie Eurobanku.

Jak w każdym roku, Członkowie Komitetu na bieżąco śledzili i konsultowali problematykę dotyczącą sytuacji makroekonomicznej w Polsce, w Europie i na świecie.

Wszyscy Członkowie Komitetu brali aktywny udział w pracach Komitetu, gwarantując jego prawidłowe działanie.

D. Czynności Komitetu do Spraw Ryzyka w okresie sprawozdawczym

W roku 2018 początkowy skład Komitetu do Spraw Ryzyka (Komitet) wyglądał następująco:

- Pan Dariusz Rosati – Przewodniczący,
- Pan Bogusław Kott,
- Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança,
- Pan Miguel Maya Dias Pinheiro,
- Pan Grzegorz Jędrys,
- Pani Julianna Boniuk-Gorzelańczyk.

Rada Nadzorcza w dniu 26 marca 2018 r. zatwierdziła nowy, poniższy skład osobowy Komitetu:

- Pan Dariusz Rosati – Przewodniczący,
- Pan Bogusław Kott,
- Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança,
- Pan Miguel Maya Dias Pinheiro,
- Pan Grzegorz Jędrys,
- Pan José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha.

Skład osobowy Komitetu zapewnienia odpowiedni poziomu nadzoru nad powierzonym obszarem działalności Banku, a poszczególni członkowie dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, wynikającą z ich wykształcenia, wiedzy i doświadczenia zawodowego.

Zadania Komitetu obejmują, w szczególności:

- opiniowanie ogólnej, bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka,
- opiniowanie opracowanej przez Zarząd Banku strategii zarządzania ryzykiem, związanym nieodłącznie z działalnością Banku oraz opiniowanie informacji, przedstawionej przez Zarząd Banku, dotyczących realizacji tej strategii,
- udzielanie wsparcia Radzie Nadzorczej Banku w nadzorze nad wdrażaniem strategii zarządzania ryzykiem, w odniesieniu do działalności Banku realizowanej przez kierownictwo Banku,
- weryfikacja, czy ceny aktywów i zobowiązań oferowanych klientom w pełni uwzględniają model biznesowy banku oraz jego strategię ryzyka. W przypadku, gdy ceny nie odzwierciedlają odpowiednio rodzajów ryzyka, zgodnie z modelem biznesowym i strategią ryzyka, przedkładanie wniosków do Zarządu Banku, w celu zapewnienia adekwatność cen aktywów i zobowiązań w stosunku do rodzajów ponoszonego ryzyka.

W 2018 r. odbyły się cztery posiedzenia Komitetu do Spraw Ryzyka, odpowiednio: 31.01.2018 r., 19.04.2018 r., 24.07.2018 r. i 25.10.2018 r.

Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem podlegały regularnej analizie podczas posiedzeń Komitetu, w szczególności:

- Ogólne informacje o ryzyku kredytowym, przegląd poziomu tolerancji na ryzyko, główne czynniki wzrostu portfela kredytów, kształtowanie się parametrów ryzyka kredytowego oraz rentowność głównych segmentów działalności, informacje o ryzyku rynkowym i ryzyku stopy procentowej wraz ze szczegółową analizą limitów ustalonych przez Bank oraz analizą wrażliwości na stopę procentową;
- Zarządzanie płynnością, analiza pozycji płynnościowej banku, realizacja ustalonych limitów oraz monitorowanie kształtowania się głównych wskaźników płynności;
- Ryzyko operacyjne, przedstawienie istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie Banku;
- Informacje nt. zarządzania kapitałem, w szczególności w zakresie kształtowania się współczynników kapitałowych oraz kapitału wewnętrznego;
- Aktualizacja informacji na temat inicjatyw ustawodawczych dotyczących walutowych kredytów hipotecznych, analiza prawdopodobieństwa realizacji i potencjalny wpływ tych inicjatyw;
- Informacje o działalności Banku Millennium S.A. w zakresie bankassurance, analiza oferty Banku oraz kształtowania się biznesu w zakresie wolumenów i zyskowności. Zaprezentowano także ryzyko operacyjne, zgodności i ryzyko prawne tej działalności.

Ponadto, na jednym z posiedzeń, Komitet przeanalizował i omówił coroczną informację na temat ryzyka prawnego, ze szczegółową analizą postępowań sądowych z udziałem Banku.

W czasie posiedzeń Komitetu omawiano także inne zagadnienia takie jak:

- Postępowania w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w związku z indeksowanymi kredytami hipotecznymi w CHF;

- Działalność faktoringowa Banku Millennium;
- Analiza portfela leasingowego w segmencie mikrobiznes;
- Zarządzanie polityką sektorową;
- Sprawozdanie z zarządzania ryzykiem modeli w Banku Millennium;
- Wyniki testów warunków skrajnych zleconych przez nadzór bankowy.

Komitet wnikliwie monitorował zarządzanie ryzykiem w Banku. Bank przedstawił odpowiedzi na wszystkie postawione pytania i przekazał informacje w odpowiedzi na zgłoszone prośby.

Komitet uważa, że:

1. Bank stosuje metody identyfikacji i pomiaru lub oceny ryzyka, kontroli ryzyka oraz monitorowania i raportowania ryzyka związanego z jego działalnością, dostosowane do wielkości i profilu ryzyka Banku.
2. Częstotliwość pomiaru lub szacowania ryzyka dostosowywana jest do wielkości, profilu i rodzajów ryzyka w działalności Banku.
3. Stosowane przez Bank metody pomiaru lub szacowania ryzyka uwzględniają obecnie prowadzoną i planowaną działalność banku oraz kryteria udzielania kredytów zgodnie z przepisami bankowymi.
4. Bank podjął odpowiednie działania w celu zapewnienia rzetelnego pomiaru lub oszacowania ryzyka.
5. Bank stosuje limity dostosowane do wielkości i profilu ryzyka występującego w Banku.
6. W ramach kontroli ryzyka Bank określa procedury, których należy przestrzegać w przypadku przekroczenia limitów, określa środki eliminujące przekroczenia i środki naprawcze, aby zapobiec takim sytuacjom w przyszłości.
7. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą odpowiednie informowanie Komitetu ds. Ryzyka Rady Nadzorczej o wszelkich zmianach w profilu ryzyka Banku.

Komitet wyraża pozytywną opinię na temat zarządzania ryzykiem Banku.

Ocena działalności Rady Nadzorczej w 2018 r.

W okresie sprawozdawczym, obejmującym roku 2018, w ocenie Rady Nadzorczej, jej skład osobowy dawał gwarancję wysokiego poziomu kwalifikacji, kompetencji i rozległego doświadczenia zawodowego, jak również znajomości polskiego rynku finansowego, zapewniając odpowiedni poziom kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działalności Banku. Równocześnie, poszczególni członkowie Rady posiadali specjalistyczne kompetencje do odpowiedniego sprawowania obowiązków nadzorczych wynikające z ich wykształcenia, posiadanej wiedzy i umiejętności, dając rękojmię należytego wykonywania powierzonych zadań. Rada Nadzorcza wykonywała stały i bieżący nadzór nad działalnością Banku zgodnie ze swoimi kompetencjami oraz wymogami prawnymi dotyczącymi spółek akcyjnych i banków.

Stosownie do wytycznych zawartych w Dobrych Praktykach oraz Zasadach, Rada dokonała oceny swojej działalności w 2018 r. W efekcie tej oceny Rada stwierdziła uczciwe, rzetelne i należyte wykonanie obowiązków przez swoich członków. Duże zaangażowanie członków Rady Nadzorczej w jej prace przełożyło się na wysoką frekwencję podczas posiedzeń oraz aktywny udział w dyskusjach dotyczących przedstawianych na nich spraw. W opinii Rady, w całym roku 2018, prace jej członków prowadzone zarówno w obrębie Rady, jak i w ramach Komitetów Rady, cechowały się wysoką efektywnością, transparentnością oraz były zgodne z najlepszymi standardami rynkowymi spółek giełdowych.

Rada Nadzorcza nie stwierdziła:

- wystąpienia konfliktu interesów powstałego na skutek aktywności zawodowej lub pozazawodowej któregośkolwiek z Członków Rady mogącego wpłynąć negatywnie na jego reputację.

- istnienia związków lub okoliczności, które mogły wpływać na spełnianie kryteriów niezależności przez niezależnych Członków Rady.

Mając na uwadze uzyskane wyniki i całokształt działalności Banku, Rada Nadzorcza wnosi o udzielnie wszystkim członkom organów Banku absolutorium z wykonania czynności w 2018 roku.

2. Raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku Millennium S.A.

Rada Nadzorcza stwierdza, że działania podejmowane w ramach stosowanej w Grupie Banku Millennium polityki wynagrodzeń odzwierciedlały wymóg bezpiecznego zarządzania zmiennymi składnikami wynagrodzeń oraz reagowania na zmieniające się otoczenie rynkowe, w szczególności:

- opracowano i wdrożono całościową wersję formalnej „Polityki wynagrodzeń” odnoszącej się do wszystkich pracowników Grupy;
- stosowano uzasadnione zróżnicowanie zasad kształtowania wynagrodzeń zmiennych dla różnych grup pracowniczych – w zależności od wpływu na wyniki Banku, specyfikę zadań oraz wpływu na profil ryzyka Grupy Banku Millennium;
- budżet wynagrodzeń zmiennych przyznany poszczególnym grupom pracowników stanowił dodatkowe, motywacyjne wynagrodzenie – premie nie stanowiły w żadnej linii biznesowej czy spółce głównego źródła dochodów;
- polityka wynagrodzeń stosowana wobec Członków Zarządu jest oceniona jako spełniająca swoje zadania – wynagradzania za konsekwentne wdrażanie skutecznej i przynoszącej efekty strategii biznesowej Grupy i dbałość o jej długoterminowy rozwój;
- w sieci sprzedaży detalicznej wprowadzono program weryfikacji poziomów wynagrodzeń w zależności od stażu i umiejętności, mający na celu wsparcie retencji doświadczonych i kompetentnych pracowników.

W okresie sprawozdawczym, Zarząd Banku przedstawił Komitetowi Personalnemu Rady Nadzorczej okresową informację dotyczącą funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Grupie Banku Millennium, ze szczególnym uwzględnieniem wielkości wypłat wynagrodzenia zmiennego za poprzedni okres premiowy (2017 r.) pracownikom zajmującym stanowiska kierownicze i zidentyfikowanym jako podejmujący decyzje o wpływie na profil ryzyka Grupy Banku Millennium. Zaprezentowano wysokość puli premiowej za 2017 r. oraz łączną aktualną wartość odroczonej w postaci akcji fantomowych pozostałych do wypłaty w ramach programów z poprzednich lat. Komitet Personalny zapoznał się również z wysokością łącznego wynagrodzenia osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem, audyt i zapewnienie zgodności.

Rada Nadzorcza wyraża niniejszym pozytywną opinię na temat stosowanej w Grupie Banku Millennium polityki wynagrodzeń.

3. Ocena stosowania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” uchwalonych przez KNF oraz ocena sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych w zakresie stosowania „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016”

Rada Nadzorcza, po zapoznaniu się ze stosownymi raportami, stwierdza, że Bank w roku 2018 właściwie realizował „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, uchwalone przez KNF, w zakresie ustalonym uchwałami organów Banku (uchwała nr 24 Walnego Zgromadzenia z dnia 21 maja 2015 r., uchwała nr 12/2014 Rady Nadzorczej z dnia 12 grudnia 2014 r. i uchwała nr 95/2014 Zarządu Banku z dnia 10 grudnia

2014 r.). Zastosowane w Banku rozwiązania i mechanizmy służące wdrożeniu oraz realizacji Zasad, należyte uwzględniają ujęte w Zasadach cele w powiązaniu z potrzebami optymalnej organizacji działalności Banku.

Podobnie w odniesieniu do obowiązujących w 2018 r. Dobrych praktyk, Rada Nadzorcza ocenia, że Bank w sposób prawidłowy wypełniał obowiązki informacyjne w zakresie realizowania zasady „stosuj lub wyjaśnij” oraz w zakresie informacji bieżących i okresowych. W 2018 r., podobnie jak w latach ubiegłych, Bank przestrzegał zasad zawartych w zbiorze Dobrych praktyk z wyjątkiem jednej, o czym Bank poinformował i informacja ta była opublikowana na stronie internetowej Banku.

4. Raport z oceny racjonalności prowadzonej przez Bank Millennium S.A. działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze

Bank Millennium S.A., we współpracy z instytucjami pozarządowymi i społecznymi, realizuje programy edukacji finansowej, programy promujące kulturę, wspierające rozwój społeczności lokalnych oraz rozwój innowacyjności w polskiej gospodarce.

Stosowanie przez Bank zasad zrównoważonego rozwoju zostało potwierdzone w zewnętrznych ocenach. Od 2011 roku Bank znajduje się w składzie **Respect Index**, który obejmuje spółki odpowiedzialne społecznie notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Według **Rankingu Odpowiedzialnych Firm** prowadzonego przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Bank znalazł się w pierwszej 10 najbardziej odpowiedzialnych społecznie firm w Polsce. Został również nagrodzony **Srebrnym Listkiem CSR** w rankingu tygodnika Polityka.

W 2018 r. Bank przystąpił do Karty Różnorodności – międzynarodowej inicjatywy promowanej przez Komisję Europejską. Jest ona zobowiązaniem, podpisywanym przez organizacje, które decydują się na wprowadzenie zakazu dyskryminacji w miejscu pracy i działania na rzecz tworzenia i promocji różnorodności. Spółka wspiera również realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDG-Sustainable Development Goals). Przystępując do partnerstwa biznesu i administracji rządowej na rzecz realizacji SDG, Bank Millennium zadeklarował prowadzenie działań w szczególności na rzecz edukacji finansowej dzieci i młodzieży.

1. Działalność społeczna

Programy społeczne realizowane są w większości za pośrednictwem Fundacji Banku Millennium („Fundacja”) i koncentrują się na dwóch obszarach:

a) Edukacja finansowa dzieci

Fundacja Banku Millennium prowadzi projekt „Finansowy Elementarz” od 2016 roku. Jest to autorski program edukacji finansowej przedszkolaków realizowany pod patronatem honorowym Ministra Edukacji i Rzecznika Praw Dziecka. Został on przygotowany przez pracowników Banku Millennium we współpracy z organizacją pozarządową. Jego celem jest wyjaśnienie najmłodszym, poprzez zabawę, podstawowych pojęć z zakresu finansów. Podczas warsztatów organizowanych w przedszkolach dzieci uczą się podstawowych pojęć finansowych: czym są pieniądze, skąd się biorą i jaka jest ich wartość, do czego służy bankomat i karta kredytowa, czym różni się potrzeba od zachcianki i dlaczego warto oszczędzać. W prowadzenie zajęć zaangażowani są wolontariusze - pracownicy Banku Millennium.

Do tej pory odbyły się cztery edycje programu. Łącznie podczas ponad 1300 warsztatów realizowanych w ramach programu, zostało przeszkolonych prawie 33 000 dzieci z około 400 przedszkoli w całej Polsce. Oprócz organizowania warsztatów w przedszkolach, Fundacja prowadzi otwarte warsztaty w przestrzeniach publicznych dla wszystkich chętnych dzieci. W 2018 roku z okazji Dnia Dziecka w ciągu trzech kolejnych dni najmłodsi mogli uczestniczyć w zajęciach w Centrum Handlowym Blue City w Warszawie, a w czasie dwóch wrześniowych

weekendów, w ramach Festiwalu Nauki w Warszawie, brać udział w warsztatach edukacji finansowej. Na potrzeby programu przygotowano specjalne materiały edukacyjne – książki, w których głównym bohaterem prezentującym treść jest Pan Sebastian, książeczki do kolorowania i naklejki. Materiały pomogli tworzyć rodzice – pracownicy Banku Millennium. Książeczki są dostępne także w kącikach dla dzieci w oddziałach Banku.

b) Wolontariat pracowniczy

Fundacja prowadzi program Millantrop, w ramach którego, w drodze konkursu, przyznaje granty na realizację akcji społecznych przez pracowników Banku. Do tej pory w inicjatywach finansowanych z konkursu grantowego wzięło udział ponad 300 wolontariuszy, którzy zrealizowali programy dla kilku tysięcy beneficjentów. Pracownicy banku realizują bardzo różne projekty – od prac remontowych poprzez edukacyjne do ekologicznych. Wolontariusze odnowili już sale szkolne i plac zabaw przy domu dziecka, wyposażyli salę do terapii dla osób niepełnosprawnych, położyli nową podłogę w harcówce czy nawet zbudowali boisko szkolne. Ochotnicy prowadzili również warsztaty z edukacji finansowej dla dzieci z placówek opiekuńczych, promowali czytelnictwo oraz zachęcali młodzież do aktywności sportowej i zdrowego stylu życia. Zrealizowali akcję dla schroniska dla zwierząt i posadzili las.

Taka formuła wsparcia potrzebujących osób i instytucji bardzo dobrze się sprawdza. Projekty zgłaszane są przez pracowników, którzy doskonale znają potrzeby lokalnej społeczności. To sprawia, że pomoc trafia tam, gdzie jest naprawdę potrzebna – często do małych miejscowości czy wsi, gdzie trudno uzyskać wsparcie z innych źródeł.

2. Bankowość bez barier

Celem Banku jako firmy odpowiedzialnej społecznie jest niwelowanie barier infrastrukturalnych, cyfrowych i fizycznych w dostępie do usług finansowych i pozafinansowych. Bank dąży do tego, aby wszyscy klienci, w tym osoby niepełnosprawne miały wygodny dostęp do usług finansowych. Dlatego wprowadzono wiele udogodnień dla osób niewidomych, niedowidzących i poruszających się na wózkach. Udogodnienia dotyczą zarówno ułatwień w dostępie do oddziałów, bankomatów, serwisu telefonicznego, strony internetowej, jak również sposobu obsługi. Za dostosowanie swojej strony internetowej do potrzeb użytkowników niewidzących, w 2018 Bank Millennium został zwycięzcą konkursu „Strona Internetowa bez Barier” organizowanego przez Fundację „Widzialni”.

Bank usuwa nie tylko bariery w dostępie do usług finansowych. Zwiększa również dostęp do rozwiązań ułatwiających codzienne życie klientom w każdym miejscu i czasie. Dla klientów jest nie tylko centrum usług finansowych, ale też pierwszym kanałem dostępu do innych usług, np. w aplikacji mobilnej klient ma możliwość kupienia biletów komunikacji miejskiej, opłacenia miejsca parkingowego czy zakupu ubezpieczenia pojazdu tylko poprzez zeskanowanie kodu z dowodu rejestracyjnego. Bank umożliwia również zdalny kontakt z polskimi urzędami. W serwisie bankowości internetowej można utworzyć darmowy podpis elektroniczny, otwierający dostęp do usług administracji publicznej online przez 24 godziny na dobę. Ponieważ tożsamość klienta potwierdza Bank, do uzyskania podpisu nie jest konieczna wizyta w urzędzie. Te rozwiązania doskonale wpisują się w ideę tworzenia wspólnej wartości – zarówno dla firmy jak i jej otoczenia.

3. Sponsoring kultury

Działalność w obszarze kultury stanowi już od blisko 30 lat ważną część działań społecznych Banku Millennium S.A. Planowana jest ona w oparciu o średnioterminowe plany działania i następujące założenia:

- preferowana jest współpraca w ramach programów wieloletnich, o jasno opisanych celach,
- wspierane programy powinny mieć szeroki odbiór społeczny i być dostępne także za pośrednictwem mediów,
- partnerami w realizacji programów kulturalnych powinny być przede wszystkim instytucje kultury, organizacje pozarządowe oraz media.

Bank Millennium wspiera przedsięwzięcia kulturalne o zasięgu ogólnopolskim, ale i lokalnym. Jest mecenasem kultury 360°, ponieważ promuje sztukę w niemal wszystkich jej formach, m.in.: muzykę, malarstwo, rzeźbę, film, teatr, fotografię, literaturę i performance. Bank Millennium sięga po kulturę niszową i popularną. Jest z założenia partnerem długodystansowym. Przez 17 lat fundował nagrodę dla wybitnych twórców kultury „Złote Berło”, 11 lat był mecenasem „Pereł Millennium” – wspólnego programu Banku i TVP, którego celem była produkcja, promocja i prezentacja na antenie TVP wydarzeń artystycznych z kręgu kultury wysokiej. Od 16 lat sponsoruje Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego Old Jazz Meeting „Złota Tarka”. Od 7 lat jest z festiwalem muzyki współczesnej „Sacrum Profanum”, a od ponad 6 lat z Bella Skyway Festival – multimedialnego widowiska przygotowanego przez międzynarodowe grono artystów. Przez 7 lat był związany z Festiwalem „Dwa Teatry”, przez 5 z Gdańskim Festiwalem Muzycznym, wspierał także Festiwal Mozartowski w Warszawskiej Operze Kameralnej i wiele innych.

Najważniejszy projekt kulturalny, którego mecenasem jest Bank to Millennium Docs Against Gravity Film Festiwal. To największy festiwal światowego filmu dokumentalnego w Polsce oraz imprezy mu towarzyszące (warsztaty, dyskusje i koncerty). Bank Millennium jest partnerem Millennium Docs Against Gravity od 13 lat. W 2016 roku objął mecenat tytularny nad festiwalem.

Od kilku lat Bank jest również partnerem jedyne w Polsce rankingu młodych artystów oraz wystawy ich prac - Kompas Młodej Sztuki. Celem tej inicjatywy, oprócz promocji uznanych młodych twórców, jest działanie na rzecz budowy profesjonalnego rynku sztuki w Polsce oraz edukacja na temat trendów w sztuce. Kompas Młodej Sztuki jest doskonałym przewodnikiem dla kolekcjonerów, właścicieli galerii, domów aukcyjnych oraz inwestorów, którzy traktują ranking jako źródło cennych informacji o pozycji młodych artystów. Bank jest również fundatorem nagród dla laureatów rankingu. Wyniki Kompas Młodej Sztuki są corocznie ogłaszane w dzienniku Rzeczpospolita i towarzyszą im artykuły edukacyjne na temat sztuki współczesnej, co pozwala dotrzeć do większej liczby odbiorców.

4. Wspieranie rozwoju innowacyjności

W ramach działalności społecznej Bank Millennium S.A. analizuje trendy dotyczące innowacyjności w otoczeniu rynkowym. Eksperti z Banku corocznie opracowują raport „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów”, który opisuje dysproporcje w rozwoju innowacyjności w polskich województwach. Jako partner strategiczny konkursu dla firm „Orły Innowacji” promowany jest także rozwój innowacyjności w polskiej gospodarce. Bank Millennium jest Partnerem Strategicznym konkursu „Orzeł Innowacji” od 2015 roku. Głównym celem konkursu jest wyłonienie i nagrodzenie przedsiębiorstw, które prowadzą prace badawczo-rozwojowe, wprowadzając na rynek nowe produkty i usługi, osiągając dzięki nim sukcesy biznesowe.

Raport „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów” jest raportem autorstwa ekspertów z Banku Millennium S.A. i był wkładem do włączenia się w publiczną debatę na temat czynników warunkujących rozwój regionów w Polsce oraz zmniejszających nierówności między nimi. W 2018 roku ukazała się trzecia edycja raportu. Zawiera ona analizę czynników sprzyjających i hamujących rozwój innowacyjności w każdym z polskich województw. Raport został wzbogacony o komentarze szerokiego grona ekspertów – ekonomistów, akademików i praktyków, szefów najbardziej innowacyjnych firm oraz instytucji rządowych. Jest przez to wartościową publikacją i źródłem wiedzy dla władz samorządowych na temat wyrównywania szans regionów w Polsce.

5. Wspieranie edukacji akademickiej

Bank od lat angażuje się w życie środowiska akademickiego dając studentom i absolwentom szansę rozwijania kompetencji, zainteresowań oraz zdobycia pierwszego doświadczenia zawodowego. Stałymi elementami oferty Banku jest program płatnych praktyk „Millennium

Bankers”, cyklicznie realizowane programy rozwojowe „Expert Start-up” oraz bezpłatne szkolenia i warsztaty.

Od 2017 roku Bank Millennium jest członkiem Klubu Partnerów SGH, dzięki czemu stał się kluczowym partnerem uczelni udzielając się w życiu akademickim – merytorycznie i employer brandingowo. Reprezentacja firmy bierze udział w spotkaniach Rady Klubu Partnerów SGH, na których omawiane są elementy strategii uczelni czy możliwości kształcenia studentów w zakresie kluczowych kompetencji. Wiosną 2018 Bank otworzył pierwszą akademicką przestrzeń coworkingową na SGH, która wspiera rozwój przedsiębiorczości wśród zainteresowanych studentów wszystkich rodzajów studiów. Ekspersi Banku przeprowadzili szereg wykładów, seminariów oraz warsztatów wskazujących młodym ludziom możliwości wykorzystania nabytej wiedzy, w różnych departamentach i procesach bankowych.

W 2018 roku zakończona została również 16 edycja **Programu Ambasador** – budującego most między środowiskiem akademickim a pracodawcą, poprzez bezpośrednią współpracę ze studentami. W trakcie roku akademickiego studenci koordynowali współpracę projektowe z organami studenckimi, dokonywali employer brandingowej analizy rynku lokalnego oraz reprezentowali firmę na wydarzeniach zewnętrznych.

6. Raportowanie działalności CSR

Informacje dotyczące realizacji przez Bank zasad społecznej odpowiedzialności biznesu (z ang. CSR – Corporate Social Responsibility) znajdują się w części niefinansowej Raportu Roczno Banku Millennium za rok 2018. Raport zostanie przygotowany zgodnie z wytycznymi znowelizowanej Ustawy o Rachunkowości oraz międzynarodowymi wytycznymi raportowania Global Reporting Initiative Sustainability Guidelines (GRI G4). W raporcie zaprezentowane zostaną kluczowe aspekty wpływu Banku na zrównoważony rozwój ekonomiczny, społeczny i środowiskowy w odniesieniu do głównych grup interesariuszy: Klientów, Pracowników, Akcjonariuszy, Partnerów Biznesowych, Społeczeństwa oraz Środowiska Naturalnego.

Rada Nadzorcza ocenia akcje społeczne, sponsoringowe i edukacyjne prowadzone przez Bank jako racjonalne i społecznie użyteczne, stanowiące nie tylko bezpośrednie wsparcie finansowe dla realizowanych projektów, ale również wnoszące pozytywny wkład w rozwój kultury, edukacji i gospodarki. Zdaniem Rady Nadzorczej taka postawa buduje pozytywny wizerunek i budzi zaufanie do Banku jako instytucji finansowej, koncentrującej się nie tylko na maksymalizacji osiąganego zysku, lecz również realizującej zasady społecznej odpowiedzialności biznesu.

5. Sprawozdanie z oceny łącznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. wraz ze sprawozdaniem dotyczącym informacji niefinansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. oraz sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy 2018

Działając na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych, § 17 ust. 3 Statutu Banku oraz w związku z § 70 ust. 1 pkt 14) i § 71 ust. 1 pkt 12) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Rada Nadzorcza, na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2019 roku, przeprowadziła ocenę przedłożonego przez Zarząd: (I) sprawozdania finansowego Banku za rok 2018, (II) sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za rok 2018, (III) łącznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku za rok 2018 r. wraz ze sprawozdaniem dotyczącym informacji niefinansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za 2018 r. Rada Nadzorcza zapoznała się również z opinią biegłego rewidenta w odniesieniu do

powyższych dokumentów. Na tej podstawie Rada Nadzorcza uznaje, że zarówno sprawozdanie finansowe Banku za rok 2018 oraz sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku za rok 2018, jak i łączne sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku za rok 2018 wraz ze sprawozdaniem dotyczącym informacji niefinansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za 2018 r., sporządzone zostały prawidłowo pod względem merytorycznym i formalnym, są zgodne z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz oddają rzetelnie stan wyników finansowych i działalność Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku w roku obrotowym 2018.

Rada Nadzorcza rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu Banku przyjęcie powyższych dokumentów w wersji przedłożonej przez Zarząd wraz z opinią biegłego rewidenta.

6. Sprawozdanie z oceny wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za rok obrotowy 2018

Działając na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych oraz § 17 ust. 3 Statutu Banku, Rada Nadzorcza ocenia za zasadne stanowisko Zarządu Banku w sprawie podziału zysku netto Banku za rok 2018 w kwocie 722.300.047,72 zł w taki sposób, że:

- kwota 235.413.586,56 zł zostanie przeznaczona na pokrycie efektu wdrożenia Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 (MSSF 9);
- oraz pozostała kwota 486.886.461,16 zł w całości zostanie przeznaczona na kapitał rezerwowy.

Zarząd Banku, w uzasadnieniu powyższego stanowiska, powołał się na wymogi Komisji Nadzoru Finansowego określone w piśmie z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie polityki dywidendowej banków (i innych podmiotów) w roku 2019 oraz w piśmie z dnia 18 stycznia 2019 r. skierowanym do Banku Millennium S.A., w którym określone zostały minimalne poziomy wskaźników kapitałowych dla Banku. W oparciu o wspomniane stanowisko KNF oraz zważywszy na planowane działania związane z przejściem Eurobanku, w celu wzmocnienia współczynników kapitałowych, Zarząd Banku przedstawi Walnemu Zgromadzeniu propozycję zatrzymania całego zysku netto wypracowanego w roku 2018 w kapitałach własnych Banku.

Wziąwszy powyższe pod uwagę, a w szczególności stanowisko KNF, oraz mając na względzie fakt, że silna baza kapitałowa zapewnia właściwe wsparcie biznesu i stanowi ochronę w przypadku pogarszającej się sytuacji makroekonomicznej i regulacyjnej, Rada Nadzorcza jednogłośnie rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie przedmiotowego wniosku Zarządu.

7. Ocena sytuacji Banku Millennium S.A. w 2018 r. z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem, zapewnienia zgodności oraz funkcji audytu wewnętrznego

Niniejsza część Sprawozdania stanowi ocenę sytuacji Banku wyrażaną przez Radę Nadzorczą, w nawiązaniu do wymogów Zasady II.Z.10.1. Dobrych praktyk.

Rada Nadzorcza, w celu dokonania właściwej oceny sytuacji Banku w roku 2018, zapoznała się i poddała wnikliwej analizie m.in. niżej wymienione parametry, odnoszące się do podstawowych obszarów działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Najważniejsze dane finansowe i biznesowe dotyczące wyników Grupy Kapitałowej Banku za rok 2018 przedstawiają się następująco:

- zysk netto Grupy Kapitałowej Banku wyniósł 760,7 mln PLN i był wyższy o 11,7% r/r (tak korzystny wynik Grupy Kapitałowej Banku osiągnięty w 2018 r. pochodzi w przeważającej mierze z wyniku samego Banku, który osiągnął zysk netto w wysokości 722,3 mln PLN),
- wskaźnik ROE, wyznaczający stopę zwrotu z kapitału własnego, na poziomie 9,6%,
- roczny wskaźnik koszty/dochody na poziomie 46,5%,
- dochody operacyjne wzrosły o 6,1% r/r,
- wynik na działalności podstawowej wzrósł o 5,8% r/r,
- wynik z tytułu odsetek netto wzrósł o 8,1% r/r,
- wynik z tytułu prowizji netto pozostał bez zmian r/r z uwagi na niekorzystny wpływ rynków kapitałowych,
- wskaźnik kredytów zagrożonych utratą wartości na poziomie 4,5%,
- koszt ryzyka na poziomie 48 p.b.,
- wskaźnik kredyty/depozyty na niskim poziomie 79,6%,
- wysoki współczynnik kapitałowy Grupy (TCR) na poziomie 21,7% (bez zysku roku 2018),
- wysoki współczynnik CET1: 19,8% (bez zysku roku 2018),
- liczba pozyskanych aktywnych klientów: 202 tys.,
- wzrost liczby aktywnych klientów bankowości mobilnej 36% r/r,
- wzrost depozytów detalicznych o 18% r/r,
- znaczący wzrost sprzedaży pożyczek gotówkowych 39% r/r (3,2 mld PLN sprzedanych nowych pożyczek gotówkowych),
- znaczący wzrost sprzedaży kredytów hipotecznych w złotych 31% r/r (3,3 mld PLN sprzedanych kredytów hipotecznych),
- wysokie tempo wzrostu kredytów dla przedsiębiorstw 14% r/r,
- utrzymany wysoki wzrost sprzedaży faktoringu 15% r/r i leasingu 18% r/r,
- ponownie wysokie miejsca we wszystkich kategoriach rankingu „Przyjazny Bank Newsweeka 2018”, w tym najwyższe miejsce w konkurencji „Bankowość mobilna”,
- konsekwentnie najwyższe miejsca w rankingach jakości obsługi (m.in. w badaniach przeprowadzanych przez ARC Rynek i Opinia, w tym najwyższy wskaźnik NPS (Net Promoter Score) - 61,
- po raz jedenasty w składzie indeksu GPW RESPECT, gromadzącego wybrane spółki giełdowe działające zgodnie z najlepszymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego i relacji inwestorskich, a także z uwzględnieniem czynników ekologicznych i społecznych,
- wysokie obciążenie podatkowe i regulacyjne na poziomie 40% zysku operacyjnego (lub 45% po uwzględnieniu kosztów BFG i KNF).

W omawianym okresie rozliczeniowym, obejmującym rok 2018, nastąpiła poprawa kluczowych pozycji i wskaźników finansowych, w tym dochodu odsetkowego – głównego składnika wyniku Banku. Stały wzrost liczby aktywnych klientów znalazł swoje odzwierciedlenie we wzroście wolumenów większości produktów, w tym zwłaszcza pożyczek gotówkowych, kredytów hipotecznych w PLN oraz depozytów detalicznych. Zanotowany został również najwyższy w ciągu ostatnich 5 lat wzrost wartości kredytów w segmencie przedsiębiorstw oraz utrzymane zostało tempo rozwoju sprzedaży produktów faktoringowych i leasingowych. Niski koszt ryzyka, wysokie współczynniki kapitałowe i płynnościowe świadczą o wysokim potencjale rozwojowym i stwarzają możliwość dalszej ekspansji przy zachowaniu wysokiego tempa rozwoju organicznego. Bank kładzie też stały nacisk na rozwój bankowości cyfrowej, oferując innowacyjne rozwiązania ułatwiające korzystanie z Millenetu i aplikacji mobilnej, co znalazło pozytywny oddźwięk i przyczyniło się do zwiększonej aktywności klientów bankowości mobilnej, w tym do znacznej liczby pobrań aplikacji Goodie – innowacyjnej smartshoppingowej platformy rozwijanej w ramach Grupy Kapitałowej Banku. Jednocześnie, Bank stale utrzymuje wysoki poziom świadczonych usług, zajmując od lat czołowe miejsca w rankingach jakości. Oprócz działalności finansowej, na uznanie zasługuje również zaangażowanie Banku w przedsięwzięcia kulturalne, edukacyjne i społeczne.

Mając powyższe na uwadze, Rada Nadzorcza stwierdza, że w 2018 r. Bank, osiągając po raz kolejny rekordowe wyniki w najważniejszych segmentach działalności, zrealizował

najważniejsze cele strategiczne, mimo wysokich obciążeniach podatkowych i regulacyjnych. Bank podjął też inicjatywy mające kluczowe znaczenie dla dalszego rozwoju i zwiększenia skali działania spółki, takie jak: powołanie projektu uruchomienia banku hipotecznego oraz planowane przejęcie Eurobanku. Realizacja tych projektów w latach 2018 – 2019 (zwłaszcza przejęcie Eurobanku) jest związana głównie z ponoszeniem kosztów, natomiast pozytywne efekty w zakresie wzrostu biznesu i poprawy wyników pojawiają się zapewne dopiero w roku 2020 i latach następnych.

Po wnikliwym zapoznaniu się ze sprawozdaniem finansowym i wynikami Banku Millennium S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. w 2018 r. oraz z planami strategicznymi na kolejne lata, Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła sytuację finansową Banku i Grupy oraz perspektywy ich dalszej działalności.

Rada Nadzorcza, osobiście oraz za pośrednictwem Komitetów Rady: Audytu i do Spraw Ryzyka, na bieżąco monitoruje jakość zarządzania ryzykiem, zapewnienia zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, jak również należyte wypełnianie swoich funkcji przez Departament Audytu Wewnętrznego oraz prowadzoną przez Bank politykę informacyjną, między innymi poprzez zatwierdzanie odpowiednich regulacji wewnętrznych, planów i strategii, wnikliwą analizę przedkładanych raportów i informacji oraz dokonywanie stosownych przeglądów i kontroli.

Uwzględniając prowadzone czynności nadzorcze, w tym na podstawie opinii Komitetu Audytu i Komitetu do Spraw Ryzyka, wyrażonych m.in. w Sprawozdaniach z działalności Komitetów, Rada Nadzorcza stwierdza, że:

- komponenty systemu kontroli wewnętrznej (funkcja kontroli, Departament Zapewnienia Zgodności i Departament Audytu Wewnętrznego) prezentują odpowiednią zdolność do identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości i słabości w procesach bankowych oraz zapewniają właściwą skuteczność zarządzania zidentyfikowanymi problemami pod kątem ciągłego i systematycznego usprawniania funkcjonujących mechanizmów kontrolnych;
- system zarządzania wszystkimi rodzajami ryzyka, zarówno finansowego jak i niefinansowego obejmuje elementy takie jak identyfikacja, pomiar, kontrola oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka. Metody i częstotliwość zadań w ramach powyższych składowych procesów zarządzania ryzykiem są dostosowane do wielkości i profilu ryzyka Banku i umożliwiają Radzie Nadzorczej adekwatną informację na temat zmian w wielkości i profilu ryzyka. Stosowane przez Bank metody pomiaru i szacowania ryzyka uwzględniają zarówno obecnie prowadzoną jak i planowaną działalność Banku. W procesie pomiaru ryzyka Bank stosuje między innymi testy warunków skrajnych a kontrola ryzyka odbywa się na podstawie systemu limitów dostosowanych do wielkości i profilu ryzyka występującego w Banku. W ramach kontroli ryzyka, Bank określa procedury, których należy przestrzegać w przypadku przekroczenia limitów jak również określa środki eliminujące przekroczenia i definiuje środki naprawcze;
- Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną w stosunku do wszystkich akcjonariuszy, inwestorów, mediów, klientów i innych interesariuszy, zakres ujawnianych przez Bank informacji spełnia wymogi Prawa Bankowego, Kodeksu spółek handlowych, Ustaw o ofercie publicznej oraz obrotu instrumentami finansowymi, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nadużyć na rynku (MAR), a także innych szczegółowych przepisów dotyczących instytucji finansowych oraz spółek publicznych notowanych na GPW, realizując politykę informacyjną, Bank jako spółka publiczna i instytucja nadzorowana, przestrzega także przepisów prawa dotyczących poufności i ochrony informacji, polityka informacyjna Banku jest także zgodna z zasadami ładu korporacyjnego, w tym zapewnia wszystkim udziałowcom i inwestorom właściwy dostęp do informacji.

Oceniając na podstawie racjonalnych przesłanek, w tym uwzględniając realizowane działania usprawniające, w opinii Rady Nadzorczej, system kontroli wewnętrznej jako całość, w tym poszczególne jego składowe, włącznie z systemem zarządzania ryzykiem oraz systemem informacji i komunikacji, skutecznie i właściwie odpowiadają wymogom regulacyjnym i będąc

sprawnie zarządzanymi, są adekwatne do rozmiaru Banku oraz do ekspozycji na ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez Bank i Grupę Kapitałową Banku Millennium S.A.

Rada Nadzorcza, mając na uwadze dalszy prężny rozwój Banku, z uznaniem odnotowuje bardzo dobre wyniki finansowe i biznesowe Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. osiągnięte w rok 2018 oraz podjęte inicjatywy rozwojowe, podkreśla również bardzo dobrą współpracę z Zarządem, opartą na efektywnym i transparentnym przepływie informacji. Rada niniejszym składa wyrazy uznania zarówno dla Członków Zarządu Banku, jak również dla pracowników Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A., dziękując za kolejny rok owocnej pracy i zaangażowania.

[Podpisy członków Rady Nadzorczej Banku]